

Asianumero
5579/2020
Aluenumero
210807

Lausuntojen sekä kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

Tapiolan jalkapallostadion

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 12135, katu- ja virkistysalueet

Liittyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 10.6.2020 **MRA 27 §:n** mukaisesti nähtäville hyväksymään asemakaavan muutoksen, piirustusnumero 7260.

Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 29.6.–25.8.2020.

Kaavan hyväksymispäätöksestä ovat pyytäneet tiedon seuraavat lausunnonantajat:

nro 1.

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus
Asemakaavayksikkö
Käyntiosoite: Tekniikantie 15
Postiosoite: PL 43, 02070 Espoon kaupunki

Toni Saastamoinen

Jenny Asanti

Marno Hanttu, etunimi.sukunimi@espoo.fi

Lausuntojen ja kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

1

Päivämäärä 5.8.2020
Lausunnon antaja Caruna Espoo Oy

Voimajohdot tulisi huomioida kaavassa 6 metriä leveällä maanalaisen johdon merkinnällä ja z-lisätarkenteella. Voimajohtojen alueelle tai niiden läheisyyteen rakennettaessa tulee pyytää risteämälausunto.

Alueelle tarvitaan uusia muuntamoita ja kaapelointeja. Caruna on esittänyt toiveet muuntamoiden paikoista lausunnon liitekartalla. Caruna pyytää saada tiedon kaavan hyväksymisestä.

Vastine:

Voimajohtoja ei Espoon käytäntöjen mukaan merkitä katu-, eikä viheralueille. Kortteli-alueilla kulkevat johdot merkitään, mikäli ne säilyvät.

Muuntamot pyritään ensisijaisesti sijoittamaan alueella rakennusten tai rakennelmien yhteyteen viihtyisemmän ympäristön luomiseksi. Kaavamääräyksissä muuntamojen sijoittaminen rakennusten yhteyteen on huomioitu siten, etteivät muuntamotilat vie kortteli-alueilla rakennusoikeutta. Alueelle on lisätty muuntamoille varauksia sellaisiin paikkoihin, joissa muuntamon sijoittaminen rakennusten tai rakennelmien yhteyteen ei ole mahdollista.

2

Päivämäärä 25.8.2020
Lausunnon antaja Espoon kaupunginmuseo

Asuinrakennusten ja hotellin mittakaava ja käyttötarkoitus poikkeavat nykyisestä rakentamisesta. Asuinrakennukset liittyvät hyvin osaksi stadionin kokonaisuutta. Hotellin sijaan näyttää irralliselta ja sen maisemallista roolia, mittakaavaa, muotoa ja korkeutta onkin hyvä tutkia vielä tarkemmin.

Kaava-alueella on ensimmäisen maailmansodan aikainen tykkitie, Viertäjänreitti, joka on varustettu s-2-merkinnällä. Merkintä on riittävä.

Vastine:

Hotelli kytkeytyy osaksi tämän kaava-alueen eteläpuolelle pitkällä tähtäimellä kaavailtua maankäytön kehittämistä ja liittyy siten tulevaisuudessa paremmin osaksi kaupunkirakennetta. Alueelle on mahdollistettu nyt myös muu palvelurakentaminen esimerkiksi väliaikaisten ratkaisujen tai muunlaisen toteutuksen sallimiseksi.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

3

Päivämäärä 24.8.2020
Lausunnon antaja Espoon kaupungin ympäristökeskus

Kaavalle asetetut ilmasto- ja ympäristötavoitteet ovat myönteisiä. Luontoasiat on huomioitu hyvin.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

4

Päivämäärä 21.8.2020
Lausunnon antaja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Tienylityspaikkojen tulee olla turvallisia. Pysäköintikapasiteetin tulee olla riittävä myös useampia samanaikaisia tapahtumia varten ja suunnittelussa tulee pyrkiä estämään väärin pysäköinti. Väärin pysäköidyt ajoneuvot voivat vaikeuttaa esimerkiksi hälytysajoa, huoltoliikennettä sekä linja-autojen ja taksien ajoa. Saattoliikenteen tulee olla sujuvaa ja palvella alueen kaikkia tapahtumapaikkoja. Pitkät odotusajat saattavat johtaa väärin pysäköintiin ja ruuhkautumiseen. Liikenteen ja hälytysajon toimivuus myös Jousenkaaren koululle tulee huomioida tapahtumatilanteissakin. Uuden stadion-monitorimihallin välittömään läheisyyteen tulee osoittaa pysäköintipaikat virka-autoille ja pelastuslaitoksen nostolavayksikön nostopaikka.

Kaava-alueelle ja sen ympäristöön tulee laatia erillinen pelastustiesuunnitelma. Siinä tulee huomioida hälytysajoyhteydet urheilupuiston alueelle ja alueen sisällä erilaisten ja samanaikaisten tapahtumien aikana rakennuksiin ja keskusaukiolla. Suunnitelmasta tulisi huomioida myös aukion mahdolliset tilapäisrakenteet. Pelastussuunnitelmasta tulee käydä ilmi sammutusauton ja ambulanssin reitit ja paikat. Olemassa olevien rakennusten, esimerkiksi Metro Areenan, saavutettavuuteen on kiinnitettävä myös huomiota. Asuinrakennusten pelastus on suunniteltu hyvin.

Suunnittelun edetessä on tarpeen laatia koko alueen kattava evakuointisuunnitelma, joka esitetään pelastusviranomaiselle ja poliisille.

Kunnallistekniikan suunnittelussa on huomioitava sammutusveden tarve ja palovesiasemat alueella sekä automaattisten sammutusvesilaitteistojen vedentarve ja vesilähdevaatimukset. Uusi palovesiasema tulisi sijoittaa keskusaukiolle monitorimihallin itä- tai koillispuolelle.

Kaava-alue sijaitsee mahdollisesti Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvoman kemikaalikohteen konsultointivyöhykkeellä tai sen läheisyydessä. Konsultointivyöhykkeen läheisyydessä tapahtuvista kaavamutoksista tulee olla yhteydessä Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon lausuntoa varten.

Vastine:

Liikenneturvallisuuteen on kiinnitetty suunnittelussa huomiota. Kävelyn ja pyöräilyn alueet on eriytetty selkeästi ajoneuvoilla liikennöitävistä. Pysäköinti on pääosin keskitetty stadionin alle, josta on selkeä ja helppo kulku alueen kaikkiin osiin. Pienempiä pysäköintialueita ja saattopaikkoja on osoitettu eri puolille aluetta sujuvuuden lisäämiseksi. Tapahtumatilanteissa alueen hyvä sijainti kannustaa ihmisiä saapumaan julkisilla kulkuvälineillä. Siten vältetään ruuhkia. Alueen läheisyydessä olevia Orionin pysäköintipaikkoja voisi olla mahdollista käyttää tapahtumia varten, jos niin erikseen sovitaan maanomistajan kanssa. Myös Metroasemien liityntäpysäköintiä voidaan hyödyntää tapahtuminen yhteydessä ja siten pysäköintikapasiteettia alueella saadaan lisättyä joustavasti. Tapahtumajärjestäjällä on myös vastuu pysäköintipaikkojen rajallisuuden tiedottamisesta ja liikenteenohjauksesta, jotta liikenne ohjautuu luontevasti pysäköintialueille. Liikenteen ja hälytysajon toimivuus Jousenkaaren koululle on mahdollista taata liikenteenohjauksella.

Pelastustiesuunnitelma ja evakuointisuunnitelma laaditaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Olemassa olevien rakennusten saavutettavuutta on tarkasteltu uudelleen ja parannettu erityisesti Metro Areenan osalta.

Vesihuollon yleissuunnitelmaa on tarkennettu ja siinä huomioidaan alueen palotekniset vaatimukset. Suunnitelmaan on lisätty palovesiasema.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta on pyydetty lausunto. Heillä ei ollut lausuttavaa.

5

Päivämäärä 17.6.2020
Lausunnon antaja Elisa Oyj

Ei huomauttamista asemakaavan sisällöstä. Elisalla alueella kaapeleita, joiden olemassaolo tulee tiedostaa ja tarvittaessa sopia siirroista hyvissä ajoin.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

6

Päivämäärä 18.8.2020
Lausunnon antaja Helsingin seudun liikenne HSL

Alue sijaitsee hyvien joukkoliikennedyhteyksien läheisyydessä isojenkin tapahtumien järjestämisen näkökulmasta.

Orionintien kiertoliittymä on hyvä ratkaisu ja mahdollistaa tarvittaessa kustannustehokkaan lisäliikenteen.

Areenoiden yhteyteen tulee toteuttaa erillinen tapahtumien aikainen taksiasema sekä tilausajoliikenteen jättö- ja ottopaikat.

Alueelle tulee osoittaa paikat saattoliikenteelle ja pyöräasemille. Alueella on tapahtumien aikaan runsaasti henkilöautoliikennettä, joten joukkoliikenteen etuisuuksia kannattaa kehittää.

Vastine:

Ratkaisu mahdollistaa saattoliikenteen ja muun muassa tapahtumien aikaisen taksiaseman toteuttamisen sekä tilausajon jättö- ja ottopaikat. Alueelle on suunniteltu myös runsaasti polkupyöräpysäköintiä ja on mahdollista toteuttaa myös kaupunkipyörä asema tai asemia.

7

Päivämäärä 19.8.2020
Lausunnon antaja Fortum

Fortumilla on kaukolämmön isoja runkojohtoja alueella ja kaukojäähdytyksen runkolinja sijaitsee suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä. Alueen nykyiset rakennukset on liitetty kaukolämpöverkkoon. Fortum haluaa olla mukana jo suunnitteluvaiheessa ja tarjoaa alueen uudisrakennuksiin kaukolämpöä, kaukojäähdytystä sekä mahdollisesti myös muita monipuolisia energiaratkaisuja.

Suunnittelualueelle on tehty alustava yleissuunnitelma kaukolämpöputkien sijoituksesta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

8

Päivämäärä 25.8.2020
Lausunnon antaja Länsi-Uudenmaan poliisilaitos

Turvallisuus tulisi muita toimintoja tukevana ottaa huomioon jo kaavoitusvaiheessa. Se voi vähentää tapahtumakohtaisten erityisjärjestelyjen tarvetta ja pienentää kustannuksia.

Keskusaukiolle johtava ajoneuvoliikenne tulee lähtökohtaisesti rakenteellisesti sekä fyysisesti estää ympäristöön sulautuvin pelastus- ja huoltoliikenteen huomioivien ajoestein. Erityisesti Koivu-Mankkaan tien ja Palloilutien liikenneympyrän kohdalta keskusaukiolle johtava kulku ja Urheilupuistontien kautta monitoimihallin, Tapiolan urheiluhallin ja Honkahallin kautta johtava kulku.

Keskusaukiolle suunniteltujen soikeiden moduuleiden sijoittelussa olisi hyvä ottaa huomioon se, ettei aukiolle muodostu yli 50 m pitkä suoraa ajolinjaa.

Stadionille olisi hyvä varata erillinen aidattu sisäänkäynti, joka mahdollistaa VIP-kulun ja tapahtumakohtaiset erityisjärjestelyt esimerkiksi jalkapallon riskiotteluissa.

Erityisesti keskusaukion valaistuksessa tulee huomioida turvallisuus.

Helikopterin laskeutumispaikalle tulisi olla tilavaraus riittävän lähellä stadionia.

Liikenteen välityskyvyn tulee olla riittävä ja suunnittelussa tulisi varautua siihen, että ihmiset tulevat tapahtumiin edelleen merkittävässä määrin omilla autoillaan. Ruuhkat voivat aiheuttaa väärinpysäköintinä huomattavaa haittaa tai vaaraa.

Liikenteen osalta tulee huomioida myös ajoneuvo- ja kevyen liikenteen risteämiset.

Saattoliikenne ei tosiasiallisesti välttämättä toimi suunnitellulla tavalla, vaan mahdollisesti myös suoraan Koivu-Mankkaan tieltä. On hyvä pohtia saattoliikennepaikkoja myös Koivu-Mankkaan tielle. Vastaavasti Palloilutiellä voisi olla tarvetta saattoliikennepaikoille Metro Areenalle tai mailapelihallille saapuville esimerkiksi poistamalla pyöräpysäköintipaikka harjoitushallin ja mailapelihallin välistä sekä lisäämällä Palloilutielle viistopysäköintipaikkoja koko matkalle mailapelihallin kohdalle. Harjoitushallin ja mailapelihallin välistä tulisi myös suunnitella huoltoajoyhteys harjoitushallille ja Metro Areenan taakse. Kaavamateriaalin perusteella Metro Areenan huoltoajoyhteys on heikentymässä.

Suuret tapahtumat voivat aiheuttaa myös kaistojen yli kulkua tien yli ja asuinalueiden läpikulkua.

Erityisesti suurien yleisötapahtumien osalta on suuri riski, etteivät pysäköintipaikat riitä. Pysäköintipaikkojen tulisi sijaita myös riittävän lähellä paikkaa, jonne ollaan menossa, että niitä tosiasiallisesti käytetään. Väärin pysäköidyt autot ja ruuhkat voivat vaikeuttaa hälytysajoa ja hidastaa viranomaisten toimintaa. Uuden stadionin/monitoimihallin välittömään läheisyyteen tulisi järjestää pysäköintipaikat virka-autoille (ensihoito, pelastus, poliisi).

Jousenkaaren koulun sujuva ja turvallinen saattoliikenne ja hälytysajo tulee huomioida myös urheilupuiston tapahtumien aikana.

Vastine:

Aukioloihin johtava ajoneuvoliikenne estetään rakenteellisesti. Poliisilaitoksen kanssa on käyty keskusteluja ajon estämisestä aukiolle ja aukion järjestelyistä. Yhteydenpito jatkuu suunnittelun edetessä tarkemmalle tasolle. Valaistusta suunnitteluun jatkosuunnittelun yhteydessä.

Stadionille on suunniteltu useita eri sisäänkäyntejä, joiden avulla katsojia on mahdollista ohjata kulkemaan esimerkiksi rakennuksen eri puolilta.

Helikopterille on jatkosuunnittelussa mahdollista varata laskeutumispaikka kaava-alueelta.

Liikenteellisistä ratkaisuksista on kerrottu tarkemmin Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen palautteeseen laaditussa vastineessa numero 4. Tapahtumatilanteissa kannustetaan julkisen liikenteen käyttöön. Omalla autolla on mahdollista käyttää myös metron liityntäpysäköintiä. Alueen pysäköintikapasiteettia voi olla mahdollista kasvattaa sopimalla erikseen esimerkiksi Orionin pysäköintialueen käytöstä tapahtumakohtaisesti. Palloilutielle on lisätty saattoliikennepaikkoja ja tutkittu huoltoajoyhteys Metro Areenalle.

9

Päivämäärä 21.8.2020
Lausunnon antaja Espoon kaupungin sivistystoimi

Torialueella liikkuminen jalan tai pyörällä on sujuvaa ja pääreitit on huomioitu tilavarauksin.

Jousenkaaren koulun huolto- ja saattoliikenne vaatii Palloilutien saneerauksen.

Esitetty rakennusoikeus edellyttää toteutuessaan varautumista noin 4 uuteen perusopetusryhmään. Uusikummun koulurakennuksessa on valmius vastaanottaa kasvava oppilasmäärä. Metroaseman läheisyys tukee vanhempien ikäluokkien oppilaille koulupalvelujen toteuttamista CAAS-mallin mukaisesti. Varhaiskasvatuspaikkojen tarve on noin 55 kappaletta. Olemassa olevat ja suunnitteilla olevat yksiköt pystyvät vastaamaan tarpeeseen.

Koululaisten turvallinen liikkuminen Jousenkaaren kouluun sekä koulusta urheilupuistoon tulee varmistaa hankkeen eri rakennusvaiheissa sekä lopputilanteessa.

Urheilupuiston alueen sisä- ja ulkoliikuntatilojen pysäköinti tulee turvata eri rakennusvaiheissa.

Asemakaavan tulee mahdollistaa katsomorakenteiden sekä väliaikaisten huoltotilojen toteuttamisen ulkokenttien yhteyteen.

Vastine:

Kaavaan on lisätty merkintä ulkokenttien yhteyteen toteutettavalle katsomolle sekä aputiloille. Muilta osin merkitään tiedoksi.

10

Päivämäärä 7.9.2020
Lausunnon antaja Helsingin seudun ympäristö HSY

Vesihuollon järjestäminen ja sen rakentamisen kustannusarvio kustannusjakoperiaatteineen tulee esittää tekeillä olevassa kunnallistekniikan yleissuunnitelmassa. Vesihuollon toteutettava laajuus tarkentuu jatkosuunnittelussa ja asemakaavassa tulee huomioida vaikutukset vesihuollolle.

Koivu-Mankkaan tien varrella sijaitsee DN 400 päävesijohto ja DN 400 hulevesiviemäri, joiden päälle on osoitettu rakennusalat. Kaava-aineistossa ei kuitenkaan ole esitetty rakentamisen edellyttämiä toimenpiteitä. Joko rakennusalat tulee siirtää pois johtojen päältä ja merkitä johdoille varaus tai johdot täytyy siirtää katualueelle.

Palloilutiellä sijaitsee DN 225 vesijohto. Lisäksi Esport Arenan puoleiselta reunalta kulkee HSY:n DN 600 hulevesiviemäri Espoo Metro Areenan pysäköintialueen kautta Urheilupuistonaukiolle.

Kaavaan tulee lisätä määräys, jonka mukaan rakentaminen päävesijohtojen läheisyydessä tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei päävesijohdoille aiheudu haittaa tai vahinkoa. Mahdollisten johtosiirtojen suunnittelusta, toteutuksesta ja kustannuksista tulee sopia HSY:n kanssa hyvissä ajoin.

Stadionin korttelin alle on merkitty varaus maanalaiselle pysäköintilaitokselle. Koivu-Mankkaan tien ajoyhteyden ja stadionin pysäköinnin kohdalla kulkee HSY:n DN 400 vesijohto sekä DN 400 hulevesiviemäri. Mikäli pysäköintilaitos sijoittuu johtokujan alle, tulee sen korkeusasema määritellä sellaiseksi, että pysäköintilaitoksen kattorakenteen yläpinnan ja maanpinnan välinen etäisyys on vähintään 3,0 metriä, jotta vesihuollon johdot arinoineen saadaan rakennettua johtokujalle normaaliin tapaan maanvaraisena.

Kaava-alueelle on merkitty useita puurivejä ja uusia istutuspaikkoja. Puurivin etäisyyden vesihuoltolinjoista tulee olla vähintään 3 metriä.

Vastine:

Vesihuollon järjestelyt on esitetty asemakaavan yhteydessä laaditussa vesihuollon yleissuunnitelmassa. Ratkaisut tarkentuvat suunnittelun edetessä. Koivu-Mankkaan tien varrella ja stadionin lähellä olevien johtojen siirto on esitetty vesihuollon yleissuunnitelmassa. Pysäköintilaitos toteutetaan hankalasti rakennettavan maaperän takia maanpäällisenä.

Maanalaisten johtojen huomioimisesta on määrätty kaavamääräyksellä, joka edellyttää sopimaan johtojen siirroista niiden omistajien kanssa.

Kaavassa esitettyjen puurivien toteutettavuutta on tarkasteltu uudelleen ja merkintöjä täsmennetty.

11

Päivämäärä 9.9.2020
Lausunnon antaja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Asemakaavasta ei ole lausuttavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

12

Päivämäärä 17.9.2020
Lausunnon antaja Vammaisneuvoston Rakennetaan Kaikille -työryhmä

Erityisen esteettömyyden alueeksi merkitseminen on hienoa asemakaavassa.

Suunnittelun lähtökohtana tulee olla myös se, että esteetön reitti on aina lyhin ja turvallisuusnäkökohdat huomioiva, mm. parkkipaikoilta pelikentille, mutta myös muualla.

Esteettömyys tulisi huomioida yleisten aukiotilojen lisäksi myös pelikenttien päällysteissä, reunamateriaaleissa, tukikaiteina, valaistuksessa ja riittävinä levähdyspaikkoina.

WC-tiloissa tulee huomioida myös liikuntaesteisten tarpeet ja riittävän lyhyet etäisyydet eri puolilta aluetta.

Liikenneyhteyksiä on kehitettävä ja kiinnitettävä huomiota esteettömyyteen – esimerkiksi aitausten kulkuaukot. Lisäksi koululaisten turvallinen liikkuminen alueella tulee turvata. Suunnitteluun kannattaisi osallistaa esimerkiksi koulun henkilökuntaa.

Opasteet ovat tärkeä osa esteetöntä suunnittelua. Rakennetaan Kaikille -työryhmä haluaa nähdä opastesuunnitelmat sopivassa vaiheessa jatkosuunnittelua.

Yhdenvertaisen osallisuuden tarjoaminen alueella olisi Espoo Kaikille -tavoitteen mukaista. Toimintaesteisille sopivia liikunta- ja katselupaikkoja ovat esimerkiksi:

- Kaikille sopiva juoksurata sopivalla pinnoitteella ja levähdyspaikoilla radan vierellä.
- Pelikenttä seurustelupeleille, kuten mölkylle ja levähdyspenkkejä
- Pingispöytä
- Sulkapallo tai tennis, kunhan verkon saa itse asettamalleen korkeudelle
- Kaikille sopivat kuntoilulaitteet
- Lasten leikkipaikka, jossa esteettömiä leikkivälineitä
- Katsomoihin esteetön pääsy ja riittävästi pyörätuolipaikkoja
- Urheilijoille tarkoitettujen tilojen esteettömyys huomioitava

Vastine:

Asemakaavaa ja siihen liittyvää suunnitelma-aineistoa on esitelty ja siitä on keskusteltu Vammaisneuvoston Rakennetaan Kaikille -työryhmän kanssa. Esteettömyyteen ja alueiden käyttöön liittyvät asiat ratkaistaan tarkemmin jatkosuunnittelussa. Merkitään tiedoksi.